

Z jednání Komoditní rady pro mléko a hovězí maso při AK ČR

29.4.2025 - | Akademie věd České republiky

Předseda komoditní rady Leoš Říha představil po projednání organizačních věcí hlavní téma, ke kterým samozřejmě patřila preventivní opatření proti slintavce a kulhavce a hned úvodem tak požádal ústředního ředitele Státní veterinární správy Zbyňka Semeráda o shrnutí aktuální situace, co se týká prevence ČR ve vztahu ke SLAK. Ve stejném čase, kdy byla zahájena Komoditní rada se současně konala tisková konference Ministerstva zemědělství k určitému rozvolnění preventivních opatření, před čímž AK ČR v minulosti opakovaně varovala a upozorňovala na dodržování maximální prevence a opatrnosti.

Ústřední ředitel Státní veterinární správy Zbyněk Semerád informoval přítomné, že se ruší kontroly na hranicích s Rakouskem, které v mezičase přijalo vlastní přísná opatření. Kontroly na hraničních přechodech se Slovenskem zůstávají nadále ve stejném módu. Živá zvířata ze Slovenska a z Maďarska stále nelze dovážet, pouze se rozvolnil dovoz opracovaných tepelných výrobků s příslušnou certifikací místní veterinární správy. Jedná se tak o částečné rozvolnění mimořádných veterinárních opatření, která vešla v platnost k půlnoci ze dne 28. na 29. dubna. Dále se rozšířilo testování mléka na další regiony České republiky. Ostatní, stávající mimořádná veterinární opatření by měla platit nejméně do pondělí 26. května. Ústřední ředitel Zbyněk Semerád apeloval na chovatele skotu, aby nadále dbali na dodržování zásad biologické bezpečnosti v chovech a v případě jakéhokoliv podezření na ohnisko nákazy, informovali neprodleně pracovníky krajských veterinárních správ.

Ke dni jednání zůstávala v platnosti informace, že poslední ohnisko ve střední Evropě bylo potvrzeno 17. dubna u maďarského Györu, což je zhruba 40 kilometrů od slovenských hranic. Ústřední ředitel SVS upozornil, že kromě slintavky a kulhavky trvá riziko šíření katarální horečky ovcí a hemoragického onemocnění a opětovně nastává období s aktivitou tiplíka, jako hlavního přenašeče. Vrchní ředitel Sekce ekologického zemědělství, komodit, výzkumu a vzdělávání Ministerstva zemědělství Petr Jílek informoval, že Ministerstvo zemědělství stále vnímá riziko zavlečení nákazy do českých chovů a situaci bude nadále pečlivě monitorovat. Agrární komora ČR byla o úpravě veterinárních opatření v předstihu informována a respektuje je. Nicméně zároveň jménem všech chovatelů apeluje na zachování platných preventivních opatření proti zavlečení slintavky a kulhavky do českých chovů co nejdéle, jelikož riziko nákazy stále trvá. V těchto dnech, kdy lidé využívají volných dnů k přesunům v rámci republiky i například na Slovensko či do Maďarska, je riziko stále velmi vysoké. Požadujeme dále situaci sledovat a pružně a bezprostředně reagovat na jakékoliv případné změny. Zároveň rovněž důrazně doporučuje všem chovatelům, aby nadále dodržovali zásady biologické bezpečnosti ve svých provozech s hospodářskými zvířaty. V rámci diskuse k tomuto tématu vyjádřili členové komoditní rady obavy z možného omezení vývozu mléka do Německa v případě, pokud by došlo ke zavlečení nákazy do Česka. Podle komoditní rady je nezbytná připravenost i na tuto situaci. Jako jeden z úkolů z diskuse pak byla zmíněna možnost zjistit prostřednictvím dozorových orgánů příčinu zavlečení SLAK do Evropy.

Následovalo vystoupení prezidenta Agrární komory ČR Jana Doležala. Ten účastníky jednání informoval o aktuálních tématech, kterými se na evropské úrovni Agrární komora ČR a sdružení COPA zabývá. Především zdůraznil, že složitě dosažený kompromisní návrh České republiky na úpravu povinností souvisejících s ochranou půdy proti erozi v rámci opatření DZES 5 narazil u úředníků Evropské komise. Česká strana usilovala o to, aby bylo využívání půdoochranných

technologíí dobrovolné a sankcím by podléhalo jejich nedodržení až v případě skutečné erozní události. AK ČR tento požadavek iniciovala a opětovně plně podpořila. Evropská komise si tuto podmínku podle prezidenta Doležala vyložila jako naši snahu o dobrovolnost u všech opatření v rámci DZES 5, která mají začít platit od 1. července 2025 a označila ji jako nedostatečnou. Ministerstvo zemědělství podle ředitele Petra Jílka o tématu s Bruselem stále jedná, prioritou je nadále prosazení původního návrhu.

Dalším živým tématem je evropský zemědělský rozpočet. AK ČR požádala předsedkyni Evropské komise Ursulu von der Leyenovou o nezbytném zachování současné výše rozpočtu a udržení jeho dvou pilířové struktury, tady programu rozvoje venkova a přímých plateb. Podobný požadavek vznesly i nevládní organizace z dalších zemí. V případě neochoty ze strany Evropské komise se na úrovni nevládních organizací již nyní mluví o celoevropských protestech směřovaných na podzim tohoto roku. Na závěr prezident zmínil stále se opakující aktivity environmentálních organizací, které vyvíjejí tlak na Evropskou komisi zaměřených nejenom proti výrobnímu zemědělství.

Dalším tématem jednání byla aktuální situace na trhu s mlékem a hovězím masem. Předseda komoditní rady Leoš Říha informoval, že tuzemské výkupní ceny mléka se podle informací z trhu stále pohybují pod evropským průměrem a nižší cenu než my, má devět zemí. Nižší cenu dostávají například chovatelé na Slovensku ale také ve Francii. Předseda Českomoravského svazu mlékárenského Jiří Kopáček zdůraznil, že březnové ceny prozatím nebyly zveřejněny a jsou tak k dispozici ceny pouze z února. Upozornil na snížení dodávek mléka v celé EU v lednu i v únoru. Nejvýrazněji se projevily v Belgii, Nizozemsku nebo Francii. Důvodem je podle něj šíření katarální horečky ovcí, z toho důvodu očekává propad i za března. K situaci na evropském trhu s hovězím masem vystoupila Miluše Abrahámová z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. V Evropské unii bylo v prvním čtvrtletí poraženo o cca 3 mil. kusů skotu méně, což má dopad na celoevropskou produkci. Souvisí to podle ní i s šířením slintavky a kulhavky ve střední Evropě, což se rovněž promítlo i do zajímavější ceny, a ta se podle Abrahámové nyní stále na této vyšší úrovni drží. Vzhledem k likvidaci ohnisek nákazy ve střední Evropě lze očekávat zvýšenou poptávku po jatečných zvířatech z důvodu obnovování a doplňování chovů. V rámci Komoditní rady vzešel podnět, zda by bylo možné prověřit možnou pomoc slovenským chovatelům, ať již finanční, nebo materiální.

V rámci diskuse byly probírány normativy na zelenou naftu nebo celní válka mezi Spojenými státy a Evropou, potažmo Čínou a jak může tento aspekt do budoucna ovlivnit evropský trh.

Předseda Jiří Kopáček z Českomoravského svazu mlékárenského pozval přítomné na Oslavy dne mléka, které se uskuteční dne 28. května v Národním zemědělském muzeu v Praze, kde budou vyhlášeny mlékárenské výrobky roku. Oslavy se konají při příležitosti Světového dne mléka, který bude 1. června. Další jednání komoditní rady je plánováno na 12. června 2025 od 13 hodin. Za příznivé nálezové situace se jednání uskuteční prezenční formou s možností připojení online.

<https://www.akcr.cz/txt/z-jednani-komoditni-rady-pro-mleko-a-hovezi-maso-pri-ak-cr-28-4-2025>